

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

>OBRRTNI VESTNIK<

Izhaja tedensko in sicer vsako soboto ter stane:
celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka Din 1—

Glasi »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«, »Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru« in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le s navedbo vira.
Štev. pri poštni hranilnici podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 15. marca 1930.

Štev. 11.

Revizija socijalne zakonodaje.

(Poročilo zveznega načelnika g. Jos. Rebeka na občnem zboru Zveze O. Z.)

V pretekli poslovni dobi je Zveza imela poleg davčnega vprašanja pred vsem osredotočeno svoje delo na vprašanje revizije socijalnega zakonodajstva. Z novo politično ureditvijo države, ki je nastopila po 6. januarju lanskega leta, se je predvsem začelo vprašanje gospodarskega podviga narodne ekonomije. Naravno, da so se v pojačeni meri iznesle pritožbe nezadovoljstva z obstoječo socijalno zakonodajo. Zavedamo se dobro, da so takratni položaj predvsem vpostavili razne politične komponente, s katerimi so skušale vladajoče stranke, ne mi so skušale vladajoče stranke, ne da bi se pri tem ozirale v zadostni meri na splošnost, uveljaviti načela, ki so govorila v dobro delavskemu razredu. Umevno je, da so bili pri sestavi teh zakonov izločeni gospodarski krogi. Svarila iz njihovih vrst so našla zaprta vrata odločujočih faktorjev. Ta položaj in naraščajoči kaos so privedli narodno gospodarstvo v skrajno kritičen položaj in le predvarna in odločna gesta našega modrega vladarja je zamogla odstraniti razkrajajoče sile ter ustvariti možnost, da je prišlo tudi do neobhodno potrebne revizije socijalne zakonodaje.

Zveza se je potrudila in zbrala mnogo stvarnega gradiva in ko je bila potrebna konečna izjava našega stališča, smo pozvali vse zadruge na skupno zborovanje. Krasen, polnoštevilčen odziv delegatov je pač jasno pričal o pravilnem pojmovanju tega važnega vprašanja med našim obrtništvom. V čuvstvanju z našim delavcem, v skrbi za njegovo zdravje in nezgodno zavarovanje ter za njegov dobrobit smo storili sklepe, s katerimi je bil naš namen dvigniti koristno institucijo delavskega zavarovanja v okvirju pravične in smotrene gospodarske uprave.

Jasno in odločno smo precizirali v naši takratni resoluciji tudi naše zahteve in želje.

Obrtništvo se bori le proti temu, da se ogromna denarna sredstva, ki se zbirajo za zdravljenje bolnega delavstva, ne uporabljajo tako, kakor treba v ta namen. Smo predvsem proti birokratski organizaciji uprave, ki zahteva veliko število uradništva. Revizija zakona naj prinese: decentralizacijo okrožnih uradov od Središnjega urada, njihovo čim širšo av-

tonomijo in s tem olajšanje administracije in znižanje števila mezdnih razredov. Zdravljenje brezposelnih naj gre na račun države. Zahtevamo imenovanje članov ravnateljstva po Ministrstvu za socijalno politiko in po predlogih zainteresiranih gospodarskih zbornic. Zakon naj se prilagodi gospodarskim razmeram in potrebam v državi.

Revizija zakona o zaščiti delavcev in zakona o inspekciji dela naj se izdeja s sodelovanjem gospodarskih organizacij. Stojimo na stališču, da naj bo dovoljeno v vseh obrtniških obratih 10 urno delo.

Omiliti bo treba tudi določilo glede podaljšanja delovnega časa in spremeniti določilo glede zaposlitve vajencev, ker bi sicer pri rigoroznem izvajanju dosedanjih določil ostali v nekaterih panogah brez strokovno usposobljenega naraščaja.

Potrebe po podaljšanju dela v konkretnih primerih zahtevamo, da se odstotek za čezurno delo zniža in uredi tako, da bo plačilo za čezurno delo povsem odvisno od prostega sporazuma med gospodarjem in delavcem in le za primer, da ni sporazuma, naj velja 25% povišek.

Drakonične kazenske odredbe zakona o zaščiti delavcev naj se omiliti in kazni naj izrekajo obrtne oblasti prve stopnje. Mnenja smo, da ni pravilno, da je inspektor dela tožnik in sodnik obenem. Preiskavo naj vodijo in izrekajo sodbe v vseh ovadbah le obrtna oblastva in ne uradniki inspekcije dela. Pritožba naj bo dopustna na bana. Dalje zahtevamo, da bo dolžnost inspektorja dela čuvati tako interese delavcev kakor tudi interese obrtnikov, ker bo le tako imela ta ustanova uspeh.

Do danes nimamo še rešenega vprašanja revizije teh zakonov. Z zaupanjem v njihovo ugodno rešitev pa pričakujemo od kraljevske vlade, da bode izdala zakon, ki bode ustrezal našim upravičenim težnjam. Na nas samih pa je ležeče, da pravično upoštevamo upravičene zahteve našega delavstva. S zavestjo skupnosti med delavcem in gospodarjem, in v prepričanju, da nam je potrebno složno delo, skušajmo dvigniti naše gospodarstvo in z njimi postaviti trdno podlago za uspevanje in napredek naše zemlje.

Rokodelska dela v kaznilnicah.

Našim obrtnikom, osobito iz Maribora in okolice, bo dobro znano naše dolgotrajno prizadevanje, da se čim bolj omeji konkurenca kaznilnice, ki s svojim mizarskimi, čevljarškimi in drugimi izdelki občutno konkurira bližnjim obrtnikom. Številne so bile predstavitve obrtnih zadrug in pa tudi zveze in zbornice. Obračali smo se celo na ministrstvo pravde in ministrstvo trgovine in industrije ter se sklicevali na ministrske naredbe iz predvojnega časa, ki so še dokaj ščitile malo obrt.

Sedaj je izšla naredba ministrstva pravde, ki končno urejuje to aktualno vprašanje.

Ta naredba predvsem predpisuje, da je treba, da se ustanove čim manj-

še skupine zaposlenih kaznjencev, tako da njihovo število v poedinih strokah ne presega števila poklicnih delavcev v dotičnem okolišu in stroki. Tudi je organizirati v kaznilnici čim bolj raznovrstne industrijske in obrtniške delavnice, da bi se s tem breme konkurence porazdelilo na čim več profesij in s tem olajša poedino panogo. Gledati je na to, da se uporabljajo kaznjenci če le mogoče samo za obče koristna javna dela, ki ne povzročajo konkurence privatnikom, delati po možnosti samo za državne ustanove in za državne uradnike, izdelovati čim bolj samo predmete za izvoz, da se ne poplavlja domače tržišče. — Naročila privatnikov naj se sprejemajo po možnosti samo za take

predmete, ki se v okolici ne izdelujejo, izdelujejo naj se v prvi vrsti taki polfabrikati, ki jih rabi proizvodnja. Gledati je, da se kaznjencev izuči dobro enega ali več obrtov.

Glede cen je odrejeno, da jih je držati po možnosti v sorazmerju in izjednačeno s cenami proste proizvodnje in trgovine. Proizvode je prodajati na večjih tržiščih, če pa se vrši prodaja v mestu, kjer je kaznilnica, se sme prodajati samo v zavodu. — Mezdo kaznjencev je po možnosti iz-

enačiti z mezdo prostih delavcev, vpoštevaje seveda manjšo vrednost njihovega dela.

Pozdravljamo z zadovoljstvom, da se je vsaj deloma ugodilo našim predstavkom. Vendar pa mislimo, da ne bo trajalo dolgo, da bomo prisiljeni vsled težkih razmer — ponovno stopiti pred merodajne činitelje s prošnjo za še dalekosežnejšo zaščito obrta pred konkurenco državnih kaznilniških zavodov.

Zborovanje banaških obrtnikov.

Dne 10. t. m. se je vršilo v Vel. Bečkereku zborovanje delegatov organizacij iz vsega Banata. Po vsestranski debati je bila sprejeta resolucija, v kateri se naproša vlado, naj čimprej uveljavi enoten obrtni zakon za vso državo, pred tem pa zasliši mnenje obrtniških ustanov in organizacij. Skupščina smatra kot brezpogojno potrebno, da temelji obrtni zakon na naslednjih načelih: 1. Obrtne delavnice smejo voditi samo osebe, ki so za to usposobljene. Usposobljenost se dokazuje s spričevalom o izvršenem mojstrskem izpitu. Mojstrske izpite smejo delati osebe, ki so zaposlene v obrti najmanj pet let kot pomočniki. Pravno priznani mojstri morejo voditi samo svojo delavnico. Pri osnovanju podružnice je lastnik dolžan, da ima strokovnega poslovodjo za njeno vodstvo, ki mora imeti kvalifikacijo pravno priznanega mojstra. — Isto velja za delavnice vdov in mlado-

letnih otrok umrlih mojstrov. 2. Osnujejo naj se potrebne strokovne šole, obvezne za vse obrtniške vajence, ki naj jim država nudi potrebna sredstva za obstoj. 3. Z zakonom naj se zaščiti domača podjetnost pri državnih in samoupravnih licitacijah in dobavah. 4. Uvede naj se obvezno zavarovanje obrtnikov za slučaj bolezni, starosti in smrti. 5. Prepove naj se delo v kaznilnicah in izda strokovni zakon glede na javno prodajo. 6. Onemogoči naj se brezpravno delo (šušmarstvo) v kakršnikoli obliki. 7. Podpira in pospešuje naj se obrtniška podjetnost ter ustvari posebna državna pomoč v to svrhu. 8. Ustvari naj se obvezne obrtniške organizacije na profesionalni podlagi. 9. Osmujejo naj se posredovalna sodišča za reševanje sporov, nastalih v odnosjih med delodajalci in delavskim osebjem. — 10. Osmujejo naj se stalna izvoljena sodišča pri zbornicah.

Desetletnica obstoja strokovne zadruge zidarskih mojstrov in studenčarjev v Ljubljani.

V soboto dne 22. februarja 1930 se je vršila v dvorani Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani izredno lepo uspela proslava desetletnica s slavnostnim občim zborom Strokovne zadruge zidarskih mojstrov in studenčarjev v Ljubljani. — Slavnostno zborovanje, odnosno občni zbor je otvoril zadružni načelnik g. Matko Curk z lepim nagovorom, v katerem je podal zgodovino zadruge, ki je bila ustanovljena v letu 1920.

V imenu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je pozdravil zborovalec podpredsednik g. Ivan Ogrin, ki je povdarjal, da je ideja ustanovitve zadruge zidarskih mojstrov stara že najmanj 20 let, da pa do ustanovitve zadruge ni prišlo radi nenaklonjenosti avstrijskega režima. Za njim je pozdravil zborovalec zbornični tajnik g. dr. Pretnar, ki je v temperamentnem govoru pozdravil lepo harmonijo med Zbornico in zadrugo. Za Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani je izrekel čestitke v kratkem in jedrnatem govoru g. Milko Krapež.

Načelnik in tajnik sta nato podala svoji vestno sestavljeni poročili, ki ju je članstvo z odobravanjem vzelo na znanje. Iz teh poročil je razvidno, da je zadruga mnogo delala in dosegla lepe uspehe. Važno je dejstvo, da je zadruga v preteklem letu dosegla, da so bile izmed 22 prosilcev podeljene koncesije sama štirim.

Zadruga je posvečala veliko pozornost svojemu obrtniškem naraščaju, o katerem je detajlno poročal zadružni tajnik g. Keber. Veliko število va-

jencev, katerih ima zadruga preko 200, je prisililo načelstvo, da je resno razmišljalo, kako dvigniti znanje in strokovno usposobljenost svojega naraščaja. V ta namen je načelstvo sklenilo, da bo izdala strokovno knjigo, ki bo služila vajencem kot učni pripomoček in bo dobro služila tudi mojstrom in strokovnim šolam. Knjiga bo prva te vrste v slovensčini in jo bo vsak vajenec dobil že pri sprejemu. Zbornični tajnik g. dr. Pretnar je opozoril zborovalec, da bo treba za enako resnostjo razmišljati o poostrižvi sprejemnih pogojev vajencev, ter predpisati gotovo šolsko predizobrazbo, katero bi moral imeti vsak vajenec. Za zidarski obrt bi bila najprimernejša zahteva, da se sprejemajo vajenci z meščansko šolo.

V posebni točki je zbor razpravljal o zatiranju šušmarstva, ki ubija obrtnike gospodarsko, škoduje narodu in državi. Šušmarstvo je v zidarski obrti tako razvito, kakor v nobenem drugem obrtu in bo potreba poseči po najradikalnejših sredstvih, da se zatre. Obširno je o vzrokih, da šušmarstvu ni mogoče priti v okom, referiral g. Ivan Gabrič, in je razprava ugotovila, da bi bilo potrebno, da se postopa proti šušmarjem z vso strogoostjo in občutnimi globami.

V nadaljnjem poteku občnega zbora so bili imenovani glavni zaupniki zadruge po vseh srezih.

Storjen je bil nadalje sklep o spremembi pravil z ozirom na določitev obsega zadruge in njenega imena.

Zelo lepo uspelemu zborovanju je

sledilo skupno slikanje in kosilo. — Občni zbor je bil izraz velike skupnosti zidarskih mojstrov in njihove organizatorične sile, ker dokazuje, da je zadruga močna in upoštevanja vredna organizacija.

A. K.:

Na pragu nove krojaške sezije.

Za kombinirano obleko.

Suknjič enovrsten. Fazona je poljubna, torej eno ali dvovrstna. Fazona sega precej visoko na rame in ne sme biti viseča (preveč posneta). Suknjič dobi dva gumba.

Telovnik je enovrsten.

Hlače so navadno iz čistega, bolj svetlega blaga (ševiot), kot je suknjič in telovnik.

Za športno obleko.

Športni suknjič ima isto obliko kot promenadni z razliko, da je čez sedlo nekoliko bolj prostoren. Suknjič dobi 3 gumbe, ima nekoliko visečo enovrstno fazono in povrh našite žepe, toda nikakor ne premajhne!

Pump (Knickerbocker) hlače ostanejo kot dosedaj, biti pa morajo dosti prostorne in široke v kolenu 64 cm. Hlače niso pretirano dolge, marveč padejo čez kolena približno 12 cm, torej, da to dosežemo, moramo pri krojenju hlače podaljšati od kolena navzdol za 18 do 20 cm.

Za jahalno obleko.

Dela se kot dosedaj, namreč suknjič je nekoliko daljši od navadnega in je v pasu nekoliko bolj priležen ter čez sedlo malo zvonast. Suknjič dobi dva gumba, spodnji leži le malo pod pasom ter sta narazen 11 cm. Rob spodaj je le malo zaokrožen. Razporek se dela v stranskih šivih.

Jahalne hlače so čez koleno priležne in imajo na zunanji strani primerne na ven izbočeno širino (bolon). V toplem vremenu se lahko hlače iz blaga zamenjajo s platnenimi hlačami.

Za obleko za čajanke in plese.

Suknjič ima isto obliko kot moderne suknjič, je eno ali dvovrsten. Enovrsten dobi dva gumba z visoko fazono. (Torej sega fazona nekoliko višje na ramo kot običajno.) Dvovrstni suknjič pa dobi dva para gumbov, tretji par zgoraj na slepo prišita odpadeta.

V obeh slučajih so žepi paspulirani. Paspula je široka za dobrega pol cm, torej tu žepni zaklopki odpadejo.

Prsni žep dobi »lajstiko«. Telovnik je enovrsten, ter dobi 5 do 6 gumbov. Telovnik se v letnih toplih dnevih zamenja, oziroma nadomesti z belim platnenim telovnikom.

Hlače spodaj niso zapognjene in so nekoliko širše kot navadne.

(Dalje prih.)

Krojači in modni žurnali.

Dandanes je potreba, da ima vsak krojaški mojster modne žurnale in sicer najnovejše, da vidi sam na njih novo obliko, iz katere potem lahko črpa izraz moderne linije in da jih more pokazati tudi naročniku.

Vsak človek ve, da se moda pogosto spreminja, zato tudi skoraj vsaka stranka hoče videti žurnale, predno si naroči obleko in četudi potem prepusti odločitev krojaču.

Dostikrat se hoče stranka prepričati, ali krojač pozna poslednjo modo. Saj se zaveda, da bo tudi obleka narejena po starem kroju, če mojster spremembe ne pozna.

Krojač tudi ne postopa pravilno, ako kaže stranki slike prejšnjega leta. Če stranka to opazi, izgubi zaupanje do njega. Ker stranka ne vidi nič novega, se dostikrat zadovolji tudi s staro obleko. Če pozneje uvidi, da je kriv temu krojač, je seveda dotični mojster s to stranko dokončal in si že pokvaril ugled pri drugih, ki od stranke zvedo, da je on tisti, ki se tako slabo spozna na modo.

Naročniku je treba nuditi vedno najnovejše modne žurnale in mu raztolmačiti vse novitete. To je posebno važno, ker mu damo s tem vzpodbu-

do do nove obleke in zaupanje do mojstra.

Če dobimo na podlagi žurnalov le eno obleko na leto več (pa jih bo še več!), imamo izdatek zanje že povrnjen. Zato bi ne smela biti nobena delavnica, pa naj je še tako majhna, brez najnovejših modnih žurnalov.

J. Steinman, strokovni učitelj:

Kako se vrstijo dela v moderni cvikariji za lepljene luksuzne čevlje po načinu brez cvekov.

1. Na notranje podplate (Brandzohlen) košček, oziroma sklep pride takoj nalepljen na notranjik.

2. Nalepimo trde konce (Spitzen) in opetnik (kot vedno, predno začnemo cvikati).

3. Potem začnemo cvikati. Navadno nacvikamo, cveke pa kar najbolje zabijemo na znotraj (kar pride usnja).

4. Peta se navadno prišije, ali tudi lahko prilepi.

5. Tako pridemo k stranicam (Überstemm).

Če hočemo lepilo »Ago« namazati za cvikanje, moramo izrezati podlogo med notranjikom in gornjim usnjem tesno, približno 1 cm ali več. Potem se s čopičem namažejo tik od roba kopita, notranjik, podloga stranice in gornje usnje ter se privika nazaj, gosto, kar najbolj na znotraj (kar pride usnja). — Začnemo pa mazati od opetnika do člena, od člena do kapice, kapico celo in nato dalje po drugi strani.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Za naše krojačice.

Letočno spomlad ne bomo več nosile kratkih kril, vsaj ne tako kratkih, kakor lansko leto. Volnena obleka, plašč in krilo, segajo najmanj 10 cm pod kolena, le športno krilo je zaradi praktičnosti nekoliko krajše. Toda tudi to mora segati čez kolena. Dolžina krila (spodnji rob) je enakomerna, le svilenka obleka za gledališče in ples je daljša pri strani ali pa zadaj. Krila so čez boke priležna. Če imajo položene gube, so le zašite 25—30 cm globoko, spodaj pa razlikane. Tako krilo mora imeti pri strani razporek (šlie), da se lahko oblači.

Zvončasta krila imajo navadno zgoraj 15—20 cm širok pas, na katerega je prišit spodnji zvončasti del. Najlepše pade zvonec če je prikrojen v krogu. Tudi volane, tako prikrojene, so veliko lepše, kakor pa poševne. Seveda je treba za obleko z zvončastim krilom več blaga. Za obleko, ki je dolga 110 cm (merjena zadaj od vratu dol) in ima dolge rokave in zvončasto krilo, se porabi 3 25 m blaga, če je široko 130 cm. Če je pa blago široko le 90 cm, se ga rabi 4 m. Naročnice morate opozoriti, naj si najprej izberejo v modnem žurnalu obleko, katero si žele in naj šele potem kupijo blago. Marsikatera kupi blago s širokimi črtami, potem pa hoče imeti »obleko na zvonec«. Tako blago ni primerno za zvončasto krilo in kadar je obleka narejena, ji ne ugaja. To je večkrat vzrok, da naročnica v takem ali enakem slučaju ni zadovoljna; ne zaveda se pa, da je sama pogrešila pri izbiri. Svetujte naročnicam naj vas vedno vprašajo, koliko blaga morajo kupiti. Marsikatero pogovore v trgovini, da kupi manj blaga, potem pa morate pri krojevanju premišljati in prebrčati blago na vse strani, da vam ga ne zmanjka. Z dobrim delom in točno izvršitvijo si morate pridobiti pri naročnicah zaupanje, tako, da vas bodo vedno vprašale za svet.

S kostumom se je vrnila tudi bluz, ki se nosi navadno zataknjena pod krilo. To pa ni vedno le športna bluz, za francoskega kroja z velikim ovrtnikom ali fišijem. Na ovrtnikih v obliki šala ali pa na dečjih ovrtnikih in zapetnikih je prav dekorativno če našijete 3—6 vrst ozkih nabranih čipk. Tak ovrtnik iz svetle svile z belimi ali rožastimi čipkami poživijo enobarvno obleko. C.

I. Mihelčič star.

O elektrifikaciji Dravske banovine.

O podatkih, katere sem zbral, ne morem trditi, da so popolnoma točni, pač pa pričujem, kolikor se je dalo po njih dognati in kolikor mi je osebno znano, tako da upam, da so precej točni.

Elektrarne in električna podjetja sem razvrstil po času, kot so se ustanovljale. Prva elektrarna, ki je začela oddajati tok konsumentom, je bila v Škofji Loki in sicer lastnik bivše tovarne za sukno g. Krenner Alojzij je napravil elektrarno, katere tok je uporabljal za lastno tovarno in ga oddajal mestu Škofji Loki leta 1894. — Generator je imel zmoglosti približno 30 KW istosmernega toka in napetosti 150 voltov. V letu 1904 se je potem električno omrežje razširilo tudi v predmestje Škofje Loke. Leta 1919 pa se je ustanovila družba z o. z. in je zgradila na Sori elektrarno z vodno turbino za 230 konjskih sil in z Dieslovim motorjem za 220 konjskih sil, z 1 generatorjem 250 KVA in z 1 generatorjem 180 KVA. Tok je vrtilni z napetostjo 5000/380/220 voltov, oddaja se za mesto in celo škofojeloško okolico; elektrarna ima približno 900 abonentov. Število instaliranih žarnic znaša 6500. Seveda je priključenih več motorjev za poljedelstvo in razne obrate.

Druga pa ji je sledila ljubljanska mestna elektrarna. Po potresu leta 1895, ko se je začela Ljubljana prenavljati in so se razširjale ulice ter gradile moderne palače in hiše, je začel razmišljati takratni občinski svet pod vodstvom župana g. Hribar Ivana o preskrbi mesta Ljubljane z električnim tokom. Na svoji seji, dne 14. marca 1896 je sklenil zgraditi elektrarno v Ljubljani v Slomškovi ulici. Leta 1897 je prevzela gradnjo elektrarne dunajska tvrdka Siemens & Halske in jo dogradila dne 1. januarja 1898, na ta dan je tudi bila slovesna izročitev elektrarne v promet. Postavljena sta bila dva dynamo stroja po 200 konjskih sil z napetostjo 300/150 voltov. V letu 1899 pa se je elektrarna povečala še za 1 dynamo stroj s 400 konjskimi silami. V letu 1905 se je povečala elektrarna zopet z 1 dynamo strojem z 800 konjskimi silami, pri čemur je ostalo do 1. 1920, ko sta se postavila 2 Dieslova motorja in 2 generatorja za vrtilni tok. Letos pa se je elektrarna zopet znatno povečala in sicer se je postavila parna turbina in generator za 2000 KW, ki bo v najkrajšem času prišel v obrat tako, da je Ljubljana sedaj za precejšnjo dobo let z električno energijo preskrbljena. Omenim naj, kako je naraščalo število konsumentov. Od leta 1898 pa do pričetka svetovne vojne to je do leta 1914 je naraslo število konsumentov na 1400. Tako malo so se Ljubljančani zanimali za električno razsvetljavo. Med vojno, ko je začelo primanjkovati petroleja, se je prijavilo naenkrat nebroj odjemalcev električnega toka, katerim pa se ni moglo ustreči, ker je primanjkovalo materijala in ker ni imela elektrarna zadostno število monterjev, da bi zamogla izvršiti instalacijo v taki meri, kot je naraščalo število novih naročnikov. Na drugi strani pa so bile zopet ovire, da ni konsum naraščal, ker so bili električni stroji že skoraj popolnoma obteženi. Do 31. decembra 1923 je konsum narastel na 2589 odjemalcev. V letu 1924 se je dvignil na 3265, v letu 1925 pa na 3956. V tem letu se je, kot že omenjeno, elektrarna povečala za 900 konjskih sil. V letu 1926 je naraslo število odjemalcev na 4780, v letu 1927 na 5884, v letu 1928 na 7457 in 31. decembra 1929 je štela mestna elektrarna 9604 konsumentov. Danes ima mestna elektrarna priključenih na svojem omrežju 76.000 razvodov in 500 do 600 motorjev, ki porabljajo okroglo 1600 KW-ur. Iz navedenih podatkov je razvidno, da je elektrika ena najvažnejših življenskih potreb.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Kaj je novega

Kaj je novega?

Berza. Tuje valute so stale v prošlem letu v dinarjih povprečno: Berlin (marka) 13-52, Budimpešta (pengö) 9-89, Curih (švicarski frank) 10-94, Dunaj (šiling) 8—, London (funt) 275-35, New York (dolar) 56-53, Pariz (francoski frank) 2-23, Praga (češkoslovaška krona) 1-68, Trst (lira) 2-97.

Veliki pomladanski sejem se je vršil na Dunaju od 9. do 16. marca t. l. obiskalo ga je tudi precej naših obrtnikov.

Proti angleški vladi v Indiji vlada velik odpor domačinov pod vodstvom Ghandija, ki organizira upor proti plačilu davkov, da prisili vlado do popuščenja.

Admiral Tirpitz, ki je bil med vojno poveljnik nemškega vojnega brodogradnja in je kot tak igral veliko vlogo, je zadnje dni umrl.

Odpoved trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Romunijo, ki bi se imela že izvršiti, je preložena še za dva meseca.

Honorar konkurznih upraviteljev urejuje posebna naredba ministrstva pravde, ki je bila poslana v načrtu raznim gospodarskim korporacijam, da se o njej izrazijo.

Znižanje obrestne mere se namerava izvesti v Nemčiji, Švedski in Norveški.

Visoko češkoslovaško odlikovanje, veliki križ belega orla je podelil češkoslovaški predsednik Masaryk našemu ministrskemu predsedniku generalu Živkoviču.

Izšel je novi železniški pravilnik, ki med drugimi preurejuje nižane vožnje in ukinja s 1. marcem nižane vožnje za člane planinskih in drugih podobnih društev.

Privilegirana agrarna banka je razdelila doslej nad 200.000 hipotekarnih kreditov, 6190 zadružnih kreditov, 80 meničnih kreditov itd. Skupna vsota presega 220 milijonov dinarjev.

Falzikate 20% kronskih bonov je ugotovila ljubljanska finančna direkcija v več primerih, kjer je šlo za zneske od 20.000 do 70.000 kron.

Trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Bolgarijo se bodo vršila spomladi in se v ta namen vrše že priprave.

Proračun mesta Celje za leto 1930 je finančno ministrstvo odbilo ter zavrnilo.

Upravni odbor Obrtne banke v Beogradu je imel svojo sejo 5. t. m. ter sklenil, da se vrši občni zbor 30. marca t. l.

Cene žitaricam so ponovno padle v Slavoniji, pšenica od Din 210 na 175, koruza od Din 110 na 80—75.

Promet vina preko Trsta je v letu 1929 nazadoval za 90.000 meterskih stotov napram letu 1928.

Depresija cen žitu na svetovnih tržiščih traja po borznih poročilih še neprestano.

Dela na združenih velikih električnih centralah Zagreb—Karlovec so končana in bode moglo sedaj pričeti izmenično delovanje.

Trgovsko-obrtniška zbornica v Vel. Bečkereku bode slavila v kratkem desetletnico svojega obstoja.

Projekti strokovnjakov za tunel skozi Rakovski preliv med Francijo in Anglijo so bili pred kratkim predloženi angleški vladi in pričakovati je, da se bo kmalu uresničil velikanški načrt kopne zveze med Anglijo in evropsko celino.

Hmeljarsko društvo za Slovenijo se je izjavilo proti obveznemu signiranju hmelja.

Število brezposelnih v Angliji znaša pa zadnjih statističnih podatkih 1 milijon 539.300.

Cenj. naročnike, ki še niso poravnali naročnino za l. 1929, naprošamo, da to čimprej store, sicer jim homo list ustavili. Obenem pa naprošamo cenj. naročnike, da poravnajo naročnino tudi za l. 1930.

MEDIĆ - ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)
d. z. o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana - Medvode - Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olupanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarsko stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežb

Iz organizacij

Zadružni občni zbori se vrše:

1. Dne 16. marca t. l.: Zadruga mizarjev v Novem mestu ob pol 9. uri v Sokolskem dmu.

2. Dne 16. marca t. l.: Kolektivne obrtne zadruga na Bledu ob 15. uri v prostorih Osnovne šole.

3. Dne 19. marca t. l.: Zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Ložu.

Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Žireh je imela svoj občni zbor v nedeljo dne 9. marca t. l., kateremu je predsedoval g. Lovro Šinkovec. Navzočih je bilo 30 članov. Po pozdravnem nagovoru načelnika je sledilo tajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da je včlanjenih v zadrugi 46 mojstrov, kateri imajo zaposlenih 14 pomočnikov in 26 vajencev. V preteklem letu je imela zadruga 8 odborovih sej in 1 sestanek kovaških mojstrov. Blagajniško poročilo izkazuje dohodkov Din 2950— in izdatkov Din 2903—. V zadružno načelstvo so bili izvoljeni sledeči člani: za načelnika g. Lovro Šinkovec, za podnačelnika g. Franc Rupert, za člana načelstva gg.: Janez Poljanšek, Matija Cankar, Rudolf Bačnar, Cecilija Poljanšek, za preglednika računov — g. Franc Potočnik in g. Ivan More. — Načelnik je apeliral na navzoče članove, naj se naročijo na tednik »Obrtni Vestnik«, ki naj bo tesna vez med organizacijo in člani. — Nato je načelnik zaključil lepo uspeli občni zbor.

Čevljarska zadruga za sodni okraj Litija naznanja, da se vrši pomožniška preizkušnja za drugo četrtletje v mesecu aprilu. Interesentje morajo vložiti kolka prosto prošnjo z vsemi potrebnimi listinami ter pobotnico v plačanih pristojbinah, najkasneje do 1. aprila 1930. Načelstvo.

Kolektivna obrtna zadruga na Bledu sporoča svojim članom, da se vrši redni občni zbor v nedeljo dne 16. marca t. l. ob 15. uri popoldne v prostorih Osnovne šole na Bledu. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Blagajniško poročilo. 3. Proračun za leto 1930. 4. Delovanje zadruga. 5. Raznoterosti. Kdor se občnega zbora ne bo udeležil, se ga kaznuje po § 125. k. r. z globo v znesku Din 25.—

M. Jan s. r., načelnik.

Organizacija praktičnih elektro- in strojnih-tehnikov v Ljubljani, katero sestavljajo absolutno strojne in elektrotehnične delovodske šole, je imela svoj III. redni občni zbor v nedeljo dne 16. pr. m. Občni zbor je vodil tov. Varšek, ki je poročal o delovanju »OPEST«, kot se na kratko imenuje ta organizacija. Delovanje odbora je bilo osredotočeno v minulem letu predvsem ureditvi knjižnice in pa poučni ekskurziji, ki se je vršila v inozemstvo in o kateri je že poročal »Obrtni Vestnik« preteklo leto.

Po poročilu predsednika je sledilo še poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. Slednji je poročal, da je knjižnica še precej bogata in za organizacijske razmere založena, vendar se pa ne kaže za njo onega razumevanja kot bi bilo potrebno. Vzrok temu je predvsem ta, da nimamo na razpolago v našem jeziku pisanih strojnih-tehničnih knjig, kar jih pa imamo itak vsebuje ta knjižnica. Temu bi bilo treba odpomoči. Zavzel naj bi se kdo za stvar in spisal n. pr. knjigo o elektrotehnikih podobno, kakor jo je spisal pred več kot tridesetimi leti pokojni direktor Tehnične srednje šole g. Ivan Šubic pod imenom »Elektrotehnika«. Danes, ko se je elektrotehnika že tako razvila, pa žal nimamo še nobene knjige o tej stroki. Zato si mlajši člani težko izposojujejo knjige, ker tujega jezika po večini sploh ne razumejo.

Ravno tako je v strojni stroki. Tu so tudi vedno novosti in je radi tega »OPEST« naročena na znani nemški tednik »V D I Nachrichten«, kjer se vedno dobe novosti, ki zanimajo vsakega, ki se briga za razvoj strojne stroke in tehnike sploh.

K temu poročilu je predsednik izrazil željo in zaprosil člane, naj bi se posvetili poročanju in pisanju strojnih članov v »Obrtnem Vestniku«. Ker so člani zaposleni v raznih panogah strojne in elektro-tehnike bodo to prav lahko storili. K temu so se oglasili še razni tovariši in pozdravili predsednikovo željo z nado, da se bodo člani radi odzvali temu pozivu, ker se zavedajo, da so naraščaj bodočega obrtništva in da s tem grade le sebi boljšo podlago.

Po teh poročilih se je izvolil nov odbor z malimi izpremembami. Nato so sledili še razni predlogi in navodila odboru za tekoče leto. Predvsem pa

za ekskurzijo, ki se vrši letos v glavnem na Čehoslovaško in Avstrijo in sicer na Čehoslovaško v Plzen, kjer si ogledajo udeleženci obrat in delo v Škodovih zavodih, v Avstriji pa eno največjih električnih central in žično industrijo.

Naslov omenjene organizacije je »OPEST«, Ljubljana, Lepi pot št. 12. E.

Višji elektromonterski tečaj

priredi Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani sporazumno s Strokovno zadrugo koncesioniranih elektrotehnikov. Prijave za tečaj sprejema načelstvo zadruga, Borštnikov trg. št. 1. in Urad za pospeševanje obrti, Kerkov trg. Pričetek tečaja bo 1. aprila t. l. v sobi št. 10 Tehnične srednje šole. Tečaj je zamišljen kot nadaljevanje tečaja v preteklem letu. Predaval bo g. ing. Anton Ditrich o višjem elektrotehničnem računstvu za elektromonterje in o praktični montaži električnih naprav. O uspehu tečaja se bodo izdala udeležencem spričevala.

Uvoz meril in merilnih priprav.

Razni uvozniki meril in merilnih priprav (tehtnic, uteži, dolžinskih mer, tekočinskih in suhih mer, petrolejskih aparatov, krčmarskih steklenic in čaš itd.) zadevajo pri uvozu navedenih predmetov na težave, ker ne poznajo predpisov in pogojev, pod katerimi je uvoz teh predmetov dovoljen.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani opozarja radi tega vse interesente, da je za uvoz naštetih meril potrebno posebno uvozno dovoljenje, katero izdaja na posebno prošnjo uvoznika, kolkovano s kolkom za 5 Din, pristojna kontrola mer (v Ljubljani, Celju ali Mariboru).

Uvozno dovoljenje, za katero je plačati kolek 20 Din, izda kontrola mer šele, ko si po svojem organu ogleda uvožena merila ali merilne priprave na licu mesta v carinskem skladišču in ugotovi, da ustrezajo meroizkusnim predpisom. Brez uvoznega dovoljenja kontrole mer se merila sploh ne smejo ocariniti.

Po ocarinjenju je uvoznik dolžan uvožena merila predložiti tekom treh dni kontroli mer, ki je uvoz dovolila, da jih pregleda in žigosana. Ako uvoznik to opusti, ga zadene kazen 30 do 900 Din. — Uvozno dovoljenje za kuhinjske tehtnice se izdaja samo, ako so opremljene s predpisanim napisom: »Vaga za kučo« ali »Kuhinjska tehtnica«. Pri teh vrstah tehtnic morajo biti ti napisi: a) pri balančni kuhinjski tehtnici: vltiti na obeh straneh stojala; b) pri tehtnici na pero s kljuko: gravirani na medeni plošči poleg označbe kilogramov; c) pri tehtnici na pero s skodelico: vltiti na obeh straneh ali gravirani na kazalni plošči. Merila, ki ne ustrezajo predpisom, se ne smejo uvažati in je kontrola mer upravičena odrediti, da se vrnejo pošiljatelju. V interesu trgovcev je torej, da se še pred naročitvijo meril v vsakem dvomljivem primeru informirajo pri pristojni kontroli mer, če so dotična merila dovoljena za javni promet v naši kraljevini.

Nadalje je važno, da smejo prodajalec meril (razen kuhinjskih tehtnic) imeti na zalogi in prodajati samo taka merila, ki so uradno pregledana in žigosana. Vsa našeta merila, razen krčmarskih steklenic in čaš (te ne podlegajo občasnemu pregledu in žigosanju), če jih imajo trgovci na zalogi za prodajo, se zamorejo periodično (po dveletni dobi) predložiti v brezplačno uradno prežigosanje po členu 4. tarife (Uradni list št. 98/28), vendar pa le v mesecih januarju ali februarju vsakega leta.

Razno.

Zveza nemških elektrotehnikov (V. D. E.) Generalno tajništvo v Berlinu je izdalo nove predpise, 17. izpopolnjene izdaje s stanjem in veljavnostjo od 1. januarja 1930 dalje. Ker je cena (Din 270—) v primeri z važno vsebino te knjige malenkostna, jo vsem strokovnjakom toplo priporočamo.

Beli cement. Dne 15. t. m. je predaval vseučiliški profesor dr. ing. Kasal o belem cementu (Schmelzement), ki ga producirajo v Franciji in v zadnjem času tudi v cementarni v Pulju. Ta puljska cementarna izdeluje tak cement iz kaolinke gline, ki se nahaja v kamniški okolici. Sedaj se

Spomini slovenskega obrtnika na Magdeburg!

(Nadaljevanje.)

Glavna magdeburška prometna žila je 2 km dolga krasna cesta oziroma podolgovati trg, nazvan »Breiter Weg«, z izvanredno lepimi razkošnimi izložbami, pred katerim bi moglo poskakovati vsako žensko sree, seveda, če je denarno dobro podkovano. V vrsto senčnatih plati je namreč šteti po naših valutnih razmerah tudi veliko draginjo, ki posebno tujcem z malo bolj rahlo valuto zabranjuje kupovati. Vsa ta krasota pa pride do viška zvečer, ob istinito bajni razsvetljavi. Ko bi imel človek ono, kar ta svetlobna reklama samo teden dni stane! Strehe, robovi hiš, stebri, vse je posuto z nebroj žarnicami v različnih barvah, ognjena (razsvetljena) kolesa se vrtijo, razne pšice švigajo, ugasnejo, zopet zagorijo in kažejo na razne izložbe ali napise raznih tvrdk. Po magdeburških hodnikih neprenehoma tok prerivajočega se ljudstva, po cesti švigajo celih vrst avtomobilov, električne železnice, a vse odvisno od mirno ukazajoče roke moža postave, tipično za Nemčijo in tipično tudi za

ugled, ki ga uživa ta vrsta organov pri ljudstvu. Brezpogojni »respekt«. To je »Schupo« (Schutzpolizei.) In vendar se tu in tam tudi čuje vesela pesmica, brez posledic, ne kakor n. pr. v Ljubljani in tudi žal po Gorenjskem. Po vrvenju do poznih ur ter po tej bajni razsvetljavi, ki deloma ugasne šele ob polnoči, je verjetno, da Magdeburžani na spanje ne drže bog ne kaj. Električna vozi do 2. ure in zjutraj prične že ob 5. uri. Paralelno tej prometni žili se vije še daljša Otto v. Guericke cesta, imenovana po velikemu fiziku, kateri je bil Magdeburžan, s skoro istimi pogoji kot prej omenjena. V bližini te ceste se nahaja veličastna stavba Kunst- und Handwerkererschule (»der Kunst und dem Kunsthandwerke gewidmet«) je brati na pročelju, poleg stavba namenjena samo mojstrskim tečajem za razne obrtne stroke. Vsekakor velepomembne institucije, na najmodernejši podlagi. Žal, z jako občutno napako, da zahtevajo od inozemcev petkratno šolnino.

Samozavestni so Nemci in posebno Magdeburžani in jim to spričo velikih uspehov ni zameriti. Veliko vlogo igra znana temeljitost in ljubezen do

reda, katera svojstva si tudi mi v veliki meri želimo. Drugače je pa tukajšnji človek, prijazen, malo robot, toda jako odkrit. »K'en Blatt vor'm Mund« ter vesele narave. Osupne fakt, da razen višji inteligenci, drugim z največjo muko označiš naš lep kot zemlje. Čehoslovaška, Rumunija, Ogrska — to vse je v eni »škattli«, pomešano še z Italijo in Albanijo. Ali smo res tako mali in nepoznani — ali je krivda na nasprotni strani?

Veliko ljubezen goji Magdeburžan do svoje obrti. Ljubezen, prežeta z velikim ponosom na svoj poklic. Povabljeni smo bili na proslavo 51-letnice obstoja kleparske in instalaterske zadruga (Innung). Šteje 110 članov. Lansko leto je izdala spominsko knjigo z interesantno vsebino. Konstatira, da je kleparska obrt izšla iz najstarejše, to je kovaške. Navaja primere celo iz prve Mojzesove knjige, katera omenja ime Tubalkaina kot mojstra v izdelovanju različnih stvari iz železa in bronu 3000 let pr. Kr. Od Rimljanov so prejeli Germani umetnost izdelovanja oklepov ter so jih imenovali »Harnisch-Schmiede«. V srednjem veku so imeli privilegij, da so smeli nositi polmeče. Prva zadruga

se omenja že v letu 1192. Zanimiva so prva pravila, katere naštevati bi bilo preveč. Naj omenim le glavni smoter istih: Zahteva se poštenje, tudi že v rodu! Nezakonski mladeniči ter oni židovskega pokolenja so bili izključeni. Baje tudi oni slovanskega pokolenja. Omeniti je tudi strasten boj za njih posebnost ter zoper tiste, ki so poskušali izdelovati (delno) kak izdelek, ki je spadal v njihovo stroko.

Proslava, katero omenjam, se je izvršila prav patrijarhalčno v veliki okrašeni dvoran. Na odru sta bila postavljena — kot insignije zadruga — dva starodavna velika stoječa svečnika z gorečimi svečami, takozvana prva skrinja zadruga »Innungslade« ter nakovalo. Ko je prišla zastava na oder, se je vse vzdignilo. Predsednik, okrašen s širokim trakom čez prsa, je z udarci z zlatim (ali pozlačenim) kladivom otvoril proslavo. Nato je z družin pevski zbor zapel zadružno pesem. Sledil je govor predsednika. Vsebinska takih govorov je skoro povsod enaka. Omenim le dve posebnosti: Dokazovanje značajnih in strojnih vrlin njihovih prednikov ter ponos na njihove uspehe.

(Dalje prih.)

pogaja skupina domačinov in inozemcev za zgradbo take cementarne v okolici Kamnika, ki bi izdelovala takozvani beli cement. Sedaj se izvažajo v inozemstvo v svrhu predelave sirovine in finalni proizvod (beli cement) prihaja vedno bolj do veljave in se bo tudi pri nas že v nekaj letih izključno porabljal pri betoniranju. Vsekakor je prav, če nastane pri nas tozadevna industrija.

Letošnje publikacije Ljubljanskega velesesja. Z letošnjo velesesjsko prireditvijo praznuje Ljubljanski velesesjem svojo desetletnico. V dostojno proslavo tega jubileja izda uprava velesesjema spominski spis »Ljubljanski velesesjem ob desetletnici«, ki bo v lepih besedah in slikah prikazal zgodovinski razvoj in pomen te ustanove. Ob velesesjmu pa izide oficijelni sejemski katalog v samozaložbi tvrdke Aloma Company v Ljubljani, ki je edina upravičena zbirati oglase za to publikacijo in kateri naj pošiljajo tvrdke tudi klišeje k svojim oglašom.

Poslodavcem in delavcem Gorenjske! Z ozirom na posebni položaj Gorenjske, kjer se industrija stalno razvija, se je v Kranju otvorila ekspozitura »Javne borze dela«. Urad posluje v bivši Mayerjevi pivovarni, sedaj v stavbni zadrugi »Delavski dom« poleg mostu. Pod njeno področje spadati okrajni glavarstvi Kranj in Radovljica, odnosno ekspoziture O. U. Z. D. Kranj, Tržič in Jesenice. Poslodavci in delavci označenega območja se opozarjajo, da se v vseh zadevah posredovanja dela obračajo direktno na ekspozituro »Javne borze dela« v Kranju, a ne več na centralo v Ljubljani, ker so se vsi posredovalni posli za gornjo-savsko dolino s 1. marcem t. l. prenesli na ekspozituro Kranj. — Ekspozitura je opolnomočena v vseh zadevah posredovanja dela, dočim bo prošnje za brezposelne podpore zaenkrat odstopala v rešitev centrali, ker sama za to nima proračunskega kritja.

17. MAREC ZADNI DAN ZA KRON-SKE BONE.

Ker je finančno ministrstvo zvedelo, da se v javnosti širijo vesti, da bo veljavnost zakona o umaknitvi in uporabi potrdil po čl. 10 zakona o vojni škodi in 20% kronskih priznanc z dne 17. januarja t. l. podaljšana preko roka, ki je odrejen v zakonu, se s tem javnost in posebno davkoplačevalce in lastnike teh papirjev opozarja na to, da je ta vest neosnovana in izmišljena. Veljavnost tega zakona se absolutno ne bo podaljšala preko roka, ki je določen v samem zakonu, in ki poteče 17. marca t. l. Po tem roku izročena potrdila in priznanc se ne bodo sprejemale v odplačilo dolžnega davka in kdor v roku tega ne bo iskoristil, bo moral računati s posledicami, ki izvirajo iz samega zakona.

Iz uredništva.

Vsled pomanjkanja prostora smo morali nekatere članke in poročila prihraniti za prihodnjo številko.

Konferenca o predvojnih dolgovih se bo pričela najbrž v sredi aprila. Ti predvojni dolgovi nočejo iti s površja in tudi še v doglednem času ne bodo šli.

Sledeče nove telefonske zveze z inozemstvom bodo otvorene: Ljutomer—Dunaj, Ljutomer—vsi kraji Švice, Jagodina—Trst, Sušak—Augsburg, Berlin, Hamburg, Leipzig, München, Neumünster, Worms in Frankfurt a. M., slednjič Pančevo—Praga.

Dobave.

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 18. marca t. l. ponudbe glede dobave lesa, hrastovih pragov, spojnih in nateznih vijakov. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 17. marca t. l. ponudbe glede dobave 1000 komadov metel, 1000 komadov ščetk za ribanje tal in 1000 komadov slamnatih podnožnic.

L. Mikuš, tvornica dežnikov

Ljubljana
Mestni trg 25
Ustanovljeno 1839
Skrbno izdelovanje!
Največji izbor!
Najnižje cene!
Preobleke! Popravila.

AVGUST AGNOLA

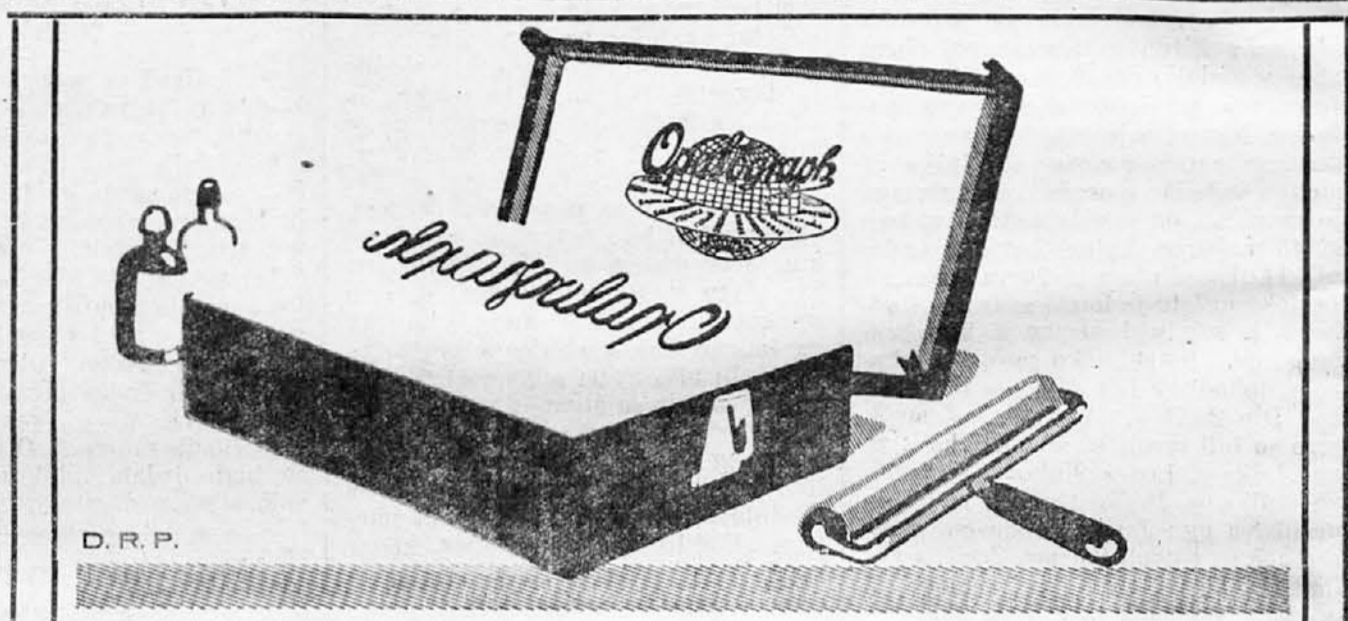
Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zrcal in šip
Kompletne opreme za gostilne, restavracije, hotele, kavarne in bare

Luksuzni predmeti

Stavbno in umetno steklarstvo

Ljubljana, Dunajska cesta št. 10

Telefon 2478

D. R. P.

Edini razmnoževalec za razmnoževanje not, okrožnic, načrtov, vabil z zaščitno znamko „GLOBUS“ dobite pri tvrdki

Ludv. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

Pouk brezplačen!

Telefon 2980

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ

LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Figovca)

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2458, 2805 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposits itd. itd.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinjšega in igračni vozički v zalogi. — Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika.

Ceniki franko. Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
LJUBLJANA, Karlovska cesta 4

Mojster,
ali si že pregledal
kontrolno knjižico
vajenca?

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam